

III ВСЕУКРАЇНЬСКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШІНСЬКОГО

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

ХУДОЖНЬО-
ГРАФІЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ДИЗАЙНУ

23-24 КВІТНЯ 2026 Р.
м. Одеса, Україна

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра професійної освіти та дизайну**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**III ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ
ТА МИСТЕЦТВІ»**

23-24 квітня 2026 р.

Одеса, 2026

УДК: 378:[37+7]:001.895

I-66

DOI: 10.5281/zenodo.21358452

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (протокол № 15 від 25.06.2026 р.)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартенєва Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

I-66 Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали III Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса,
23-24 квітня 2026 року. Одеса: Університет Ушинського, 2026. 301 с.

До збірника увійшли матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві», яка відбулася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 23–24 квітня 2026 року. Матеріали
конференції відображають науково-дослідницькі та методично орієнтовані
підходи, а також сучасні тенденції використання інновацій і висвітлюють
актуальні проблеми освіти, дизайну та мистецтва в контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторантів, аспірантів),
здобувачів вищої освіти вітчизняних і зарубіжних закладів, педагогічних
працівників різних типів освітніх установ, а також художників, дизайнерів і
представників творчих індустрій.

Відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2026

© Колектив авторів, 2026

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

23-24 квітня 2026 р.

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Штайнер Тетяна Віталіївна – викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Заступник голови:

Лісогор Алла Вікторівна – викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Відповідальний секретар конференції:

Шедіна Світлана Віталіївна – викладачка-стажистка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Твердохлібова Яніна Миколаївна – виконувачка обов'язків деканки художньо-графічного факультету Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Усов Валентин Валентинович – завідувач кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор фізико-математичних наук, професор;

Колесова Олена Анатоліївна – кандидатка філософських наук, старша викладачка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Кібіч Денис Олександрович – доктор філософії, викладач кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Страутман Лінда Леонідівна – асистентка кафедри професійної освіти та дизайну Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

<i>Красюк І. О.</i> ПЕДАГОГІЧНИЙ ДИЗАЙН ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МИСТЕЦТВА	53
<i>Кучер С. А., Удріс І. М.</i> ЦІНІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРАЄЗНАВЧОГО ПЕЙЗАЖУ В ПРОФІЛЬНІЙ ОСВІТІ (НА МАТЕРІАЛІ ЖИВОПИСНОГО ПЕЙЗАЖУ КРИВОРІЗЬКОГО РАЙОНУ)	58
<i>Лисеменкова С. С., Каражєкова П. І.</i> ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ЧЕРЕЗ ПРАКТИКУ: ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРОЄКТУ ТА ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД	63
<i>Lisovska O.</i> FORMATION OF PROFESSIONAL THINKING IN DESIGN STUDENTS THROUGH THE INTEGRATION OF INDUSTRIAL PRACTICE INTO THE EDUCATIONAL PROCESS	67
<i>Lisohor A.</i> PROJECT-BASED LEARNING (PBL) IN DESIGN EDUCATION: DEVELOPING PRACTICAL SKILLS THROUGH PROJECT ACTIVITIES	70
<i>Лоза Н. А.</i> ЗАХОДИ ТЕМАТИЧНОГО МАЛЮВАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ МИСТЕЦЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	75
<i>Нагуляк П. І.</i> ЗНАЧЕННЯ ПЛЕНЕРНОЇ ПРАКТИКИ У ПІДГОТОВЦІ СУЧАСНОГО МИТЦЯ: ЗБЕРЕЖЕННЯ І РОЗВИТОК ТРАДИЦІЇ ЧИ АНАХРОНІЗМ МИНУЛОГО	78
<i>Недзялкова В. О., Лісогор А. В.</i> ВИКОРИСТАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ADOBE CREATIVE SUITE У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ	81
<i>Pidlubna I.</i> DEVELOPMENT OF PROJECT AND INNOVATION COMPETENCE OF FUTURE DESIGN SPECIALISTS WITHIN PRACTICE-ORIENTED LEARNING	84
<i>Рало Г. О.</i> ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ STEAM-ПІДХОДУ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА УДАРНИХ ІНСТРУМЕНТАХ	88

**ЦІНІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРАЄЗНАВЧОГО ПЕЙЗАЖУ
В ПРОФІЛЬНІЙ ОСВІТІ
(на матеріалі живописного пейзажу Криворіжжя)**

Кучер Світлана Андріївна

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
кафедри образотворчого мистецтва Криворізького державного
педагогічного університету, м. Кривий Ріг, Україна.*

Удріс Ірина Миколаївна

*науковий керівник: професорка кафедри образотворчого мистецтва
Криворізького державного педагогічного університету,
м. Кривий Ріг, Україна*

Ключові слова: *художній образ рідного міста, живописний пейзаж, регіональний пейзаж, пейзаж Криворіжжя, ціннісні орієнтири, профільне навчання, естетичне виховання.*

У сучасних умовах трансформації українського суспільства, зумовлених екзистенційними викликами воєнного стану та глобальними соціокультурними змінами, особливої значущості набуває пошук ефективних стратегій формування ціннісних орієнтирів учнівської молоді. Пейзаж як фундаментальна категорія мистецтва зберігає статус невід'ємної частини художньої діяльності в епоху глобальних викликів, водночас виступаючи ключовим вектором інтеграції навчально-виховних та просвітницьких завдань у профільній школі. З огляду на це, процес репрезентації образу рідного міста на уроках образотворчого мистецтва перестає бути суто технічним завданням, перетворюючись на потужний інструмент самоідентифікації. Поряд з тим, вивчення живописного пейзажу відкриває також широкі можливості для трансформації візуальних вражень учнів у стійку внутрішню систему ціннісних орієнтирів.

Вивчення регіонального пейзажу, зокрема специфічного індустриально-природного ландшафту Криворіжжя, дозволяє реалізувати аксіологічний підхід у межах художньо-практичної підготовки старшокласників, що є вагомим складником сучасної профільної освіти. Згідно означеного підходу, учень постає не пасивним спостерігачем, а суб'єктом, який інтерпретує навколишній простір, наповнюючи його індивідуальним художньо-естетичним

баченням. Таким чином, в умовах сучасних викликів, коли звичне середовище перебуває під загрозою деструкції, художня репрезентація рідного міста стає не лише засобом формування практичних навичок, а й актом збереження культурного коду та утвердження стійких ціннісних орієнтирів особистості.

Попри наявність значного методичного доробку у викладанні пейзажного жанру, спостерігається дефіцит досліджень, що розглядають живописну практику як засіб ціннісного виховання в кризових умовах. Необхідність переосмислення естетики «малої Батьківщини» та її інтеграції в систему художньо-практичної компетентності учнів профільної школи зумовлює актуальність ґрунтовного висвітлення даного питання. Відповідно набуває значущості теоретичне обґрунтування особливостей репрезентації образу рідного міста засобами живопису, що сприяє гармонізації ціннісної сфери учнів старших класів у сучасному соціокультурному просторі.

Так, спираючись на концепцію Р. Пейдена, можна стверджувати, що пейзаж постає не лише витонченою художньою формою, а й специфічним способом естетичного переживання дійсності, що розширює межі візуального досвіду особистості. Виступаючи засобом епістемологічного осягнення світу, цей жанр сприяє розвитку екологічної рефлексії та глибинному розумінню природи, втіленому в художньо-образних структурах живопису [4, с. 60].

У контексті сучасних соціокультурних викликів та інтеграції України до світового культурного простору, таке теоретичне розуміння пейзажу набуває особливого практичного значення. Формування оригінального національного мистецтва сьогодні неможливе без репрезентації локальної ідентичності та історичної пам'яті, що актуалізується через збереження й популяризацію автентичних краєвидів. Відтак, одним із ключових завдань сучасного живопису стає документалізація локального простору, яка передбачає не просто візуальну фіксацію міського середовища, а його глибоке ціннісне переосмислення.

Ціннісні орієнтації, виступаючи засадничими принципами життєдіяльності особистості, репрезентують найбільш значущі аспекти її світогляду та ієрархію пріоритетів. Вони безпосередньо детермінують процеси сприйняття, формування переконань,

ставлення до власного «Я» та оточуючого соціуму, а також визначають вектор життєвих виборів. За звичайних умов ця система є відносно стабільною та резистентною до зовнішніх впливів. Проте в ситуаціях екзистенційних викликів та особистісно значущих травмівних подій, зумовлених сучасними соціокультурними трансформаціями, ціннісні орієнтації особистості підпорядковуються процесам динамічного перетворення, що часто супроводжується повною відмовою від старих концептів та гносеологічних систем.

У контексті художньо-естетичної підготовки учнів профільної школи це означає, що звернення до відтворення аутентичного локального простору в пейзажі може стати тим стабілізуючим фактором, який дозволяє учневі інтегрувати травмівний досвід у нову, конструктивну систему цінностей. Пейзажний живопис у цьому разі виконує роль медіатора, що допомагає відродити генетично визначене емоційне ставлення до життєвого простору та віднайти нові сенси у давно знайомих локаціях, перетворюючи їх на візуальні опори оновленого світогляду.

Згідно останніх досліджень, підтверджується, що для ціннісної ієрархії сучасної обдарованої учнівської молоді, навіть у складних соціокультурних умовах воєнного часу, актуальним лишається прагнення до гармонії з навколишнім світом та відображення краси природи [1, с. 28]. З цього випливає, що репрезентація образу рідного міста через живописний пейзаж фактично може виступати дієвим засобом актуалізації аксіологічного потенціалу учнів. Це дозволяє не лише розвивати художньо-практичну компетентність, а й зміцнювати ті фундаментальні цінності (патріотизм, вірність ідеалам), які в умовах війни піддаються найбільшому випробуванню, забезпечуючи психологічну стійкість та візуальну тяглість ідентичності.

Для Криворіжжя цей процес є критично важливим, адже архітектурне обличчя міста та його ландшафти, за влучним висловом С. Широчина, є справжніми «ансамблевими перлинами» [3], що формують унікальну візуальну ідентичність даного регіону. Поряд із монументальністю архітектури, особливої композиційної виразності набувають постіндустріальні ландшафти, житлові масиви та паркові зони міста. Художнє осмислення цих об'єктів у процесі профільного навчання дозволяє учням перейти від пасивного споглядання до активної репрезентації образу рідного міста, перетворюючи знайомі

локації на вагомий складник їхньої власної системи ціннісних орієнтирів.

У контексті сучасних реалій війни це завдання набуває критичної актуальності, оскільки раптове знищення аутентичного ландшафту, архітектурних масивів, культурно-історичних локацій та природних зон міста загрожує не лише фізичною втратою об'єктів. Збройна агресія спричиняє деформацію цілісного соціокультурного простору, витіснення локальної ідентичності та втрату візуальної безперервності образу локальної території або регіону [2, с. 108]. За таких умов образотворче мистецтво виходить за межі суто естетичної діяльності, набуваючи функцій аксіологічного виміру. Таким чином, пейзаж постає як цілком об'єктивний "візуальний архів" колективної пам'яті, здатний зберегти не лише морфологічні ознаки середовища, а й глибинну емоційно-ціннісну прив'язаність особистості до конкретної території, чим і посідає чільне місце серед інших живописних жанрів у структурі художньо-практичної підготовки профільної освіти.

У цьому ракурсі смислотворчим підґрунтям для досягнення учнями онтологічної значущості та естетичної привабливості рідного краю постає вивчення творчого доробку представників локальної живописної школи Криворіжжя, зокрема: І. Авраменка, Ю. Бондаренка, В. Мішуровського, Ф. Росомахи, М. Рябокона, Ю. Сича, Ю. Яценка та ін.. Водночас безпосередня художня репрезентація рідного міста за допомогою традиційних та сучасних живописних засобів постає для старшокласників не лише навчальним завданням, а й актом свідомого формування конструктивних ціннісних орієнтирів та художнього спротиву викликам сучасності.

Отже, через художньо-творчу інтерпретацію міських локацій рідного міста, що наділені історичною чи природною цінністю, відбувається трансляція локальної ідентичності учнів в умовах соціокультурної кризи. У такий спосіб подолання травми колективної пам'яті здійснюється через ствердження суб'єктної позиції учня, для якого образ міста інтегрується у внутрішню ціннісну систему. Цей процес, сформований крізь призму продуктивного художньо-практичного досвіду та глибокого емоційного ставлення, забезпечує сталість світоглядних пріоритетів особистості навіть у періоди соціокультурної нестабільності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бельська Н.А., Мельник М.Ю. Ціннісні орієнтації обдарованої учнівської молоді до та під час повномасштабної війни. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2025. №2 (97). С. 26–36.

DOI: [https://doi.org/10.63437/3083-6425-2025-2\(97\)-04](https://doi.org/10.63437/3083-6425-2025-2(97)-04) (дата звернення: 7.04.2026).

2. Мурашко К. О. «Пакт Реріха» та Гаазька конвенція 1954 р. про охорону культурно-історичних цінностей під час воєнних дій. *Суспільно-політичні процеси на українських землях: історія, проблеми, перспективи* : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф., 21 квіт. 2020 р. Суми : Сумський державний університет, 2020. С. 108–113.

3. Широчин С. Окупанти руйнують архітектуру промислових міст. Але її треба зберегти. Подивіться на Кривий Ріг і перлини його архітектурних ансамблів. Заборона : веб-сайт. URL: <https://zaborona.com/podyvitsya-na-kryvyjrig-i-perlyny-jogo-arhitekturnyh-ansambliv/> (дата звернення: 7.04.2026).

4. Paden R. Picturesque Landscape Painting and Environmental Aesthetics. *The Journal of Aesthetic Education*. 2015. Vol. 49. No. 2. PP. 39–61. URL: https://www.jstor.org/stable/10.5406/jaesteduc.49.2.0039?read-now=1&seq=1#page_scan_tab_contents (last accessed: 7.04.2026).